

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre . . . 12 korona.
 fél évre . . . 6
 negyed évre . . . 3

Felélős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés
 árkedvezményben részesül.

Nyitvatartás sora 40 fillér.

Parlamentí' munka.

(Ü. L.) Ha a parlament benső, stagnáló az ország haladása is. Mert a parlament az az erő, amely jó vagy rossz irányban vezeti az országot. Munkaképes parlament — viszi előre az országot, munkanélküli parlament — órázza változtatja az országot. Ezért van az, hogy külföld legtöbb államában nagyon ügyelnek arra, hogy amennyire lehetséges: a parlament munkaképes legyen. Ezen munkaképességet pedig biztosította a Házszabályok szigorításával.

A maga szabadságára feltékenyebb, a maga szabadságára büszkébb nemzet nincs a világon, mint az angol. És az irek elfajult obstrukciója mégis rábírta ezt a nemzetet, hogy a parlament munkaképességének a biztosítására szigorított szabályok alakjában oltalmat szerezzen. A világ legalkalmatlanabb nemzete nem riadt vissza attól, hogy a szóáradat fekezésére korlátokat állítson föl; hogy a szólásnak ezt a szabadságát, mely a szóval való visszaélésre és a hasznos munkára szánt idő vétkes elpazarlására vezet, ne a szabadság ideáljának, hanem az állam ellenségének, a nemzet veszedelmének, a birodalom megbontására törő parlamenti összeesküvés jogzímének tekintse és a szerint traktálja módosított tanácskozó rendjének a teljes szigorúságával. S a mikor ezt cselekedte, klotürjével volt a képen a szabadságnak tett szolgálatot. Mert a szabadságnak nincs nagyobb ellensége, mint a szabadság elfajulása.

A francia köztársaság liberális parlamentjében nincs helye a végtelen vitakozásnak. A brilliáns beszéd virtuózai nem szónokolhatnak tovább, a mint a vita bezárására vonatkozó indítvány sorompóba lép és a nemzetgyűlés szavazatával dönti el a törvényjavaslat sorsát. Hasonló intézkedésekre jogosítanak fel a spanyol korter és az olasz parlament házszabályai. A belga törvényhozás klotürje francia utázat, mint a Code civil, mint a hadsereg organizációja és mint általában az egész Belgium állam-szerkezete. A német biralmi gyűlés fekező és korlátozó rendszabályai tümennek a latin fajok országgyűlésein honos vitarend mértékén. A patriarkális Norvégia nem ismer tréfát a maga kicsi storthnyjében. Az elnök széles jogköre és auktoritása magában véve is lehetetlenné tenné az obstruáló technikai legénykedését és laziakonyha-nívóját.

Délien, nyugaton, északi zónákban minden művelt, alkotmányos, életrevaló és élni akaró nemzet, a ki tisztában van az igazi szabadság fogalmával és az állam érdekeivel, idejekorán gondoskodott arról, hogy a parlament a nemzeti akarat szuverén kifejezése legyen és ezt az akaratot ne akadályozhassa, ne figurázhassa ki, ne tehesse nevetségessé

törpe funkciók handabandája, vagy állam-ellenes cimboraságok összeesküvése.

Bármily hihetetlenül is hangzik, de tény, hogy Kossuth és Deák 1848-ban a klotür mellett foglalt állást a Házszabály alkotásakor. Kossuth azzal érvelt, hogy ismeri a nemzete betegségét, a szónoklasi hujlamát, gát vetendő annak. Hosszabb eszmecsere után a Szemere Bertalan fölfogása győzött, a mit később Kossuth s Deák is magáévá tett: hogy mellőztek a klotür behozatalát. Szemere szeretett kacérkodni a népszerűséggel s féltékeny volt Kossuthra; ezért kapott az alkalmon, hogy radikálisabb volt Kossuthnál. Örök kár a magyar parlamentárizmusra nevezte, hogy Kossuth és Deák lesofordították a bölcs előrelátás teréről. A magyar parlamentárizmus nem lenne hanyatló felben: a Polónyi Géza féle emberek üzelmei által. De hogy valamit kell tenni a parlamenti rendbontók ellen, az bizonyos. Külföld ezt már, mint fennebb jelzém, megtevé, mi sem tetlenkedhetünk tovább, ha elsovdásnak az országot kiteenni nem akarjuk, ha nemzeti haladásunk útját megakasztani nem akarjuk.

Ellenzeknek kell lenni, de nem kerékkötőknek! . . . 1848-ban a Nyáry Pál, gróf Teleki László és Perczel Mór által vezetett ellenzék — kakánosomó harcot kezdett folytatni a kormány ellen, és rá rögtön így dörgött rájuk Kossuth Lajos pénzügyminiszter: „Némüljen el az ily törpe ellenzék! . . . Pedig azon törpe memorítás, korántsem volt parlamenti kerékkötő, mint a mai ellenzék. S mégis lesújtólag kiáltott felejük Kossuth Lajos, a magyar parlamentárizmus megteremtője.

Az ellenzék ismerje fel mindig a természetes hivatását! . . . Az obstrukció nem az, mert nem az ellenzék dolga megakadályozni azt a törvényt, melyet ő rossznak talál, de a kormány és a többség jónak vall. Ha nem így volna, akkor sohasem lehetne szó rossz kormányról, mely rossz törvényeket csinál, hanem csak rossz ellenzékéről, mely nem obstruál meg minden rossz javaslatot. A dolgok rendje az, hogy minden kormánynak joga van olyan törvényeket csinálni, a minőket többségével el tud fogadtatni. S ha ez a többség elfogadja a rossz törvényeket, akkor a nemzet vessen magára: mert választotta ezt a többséget?

Ez nem cinizmus, ez nem fatalizmus, ez a dolgok természetes rendje és az alkotmányos életnek mivolta, mely megszabja a többségnek is, a kisebbségnek is a föladatát. Ha a többség csalódott a kormányban, buktassa meg. De a mig vele tart, addig az a kormány csak a felelőssége tudatában található korlátot politikájában. Ebben az ellenzék ne akadályozza, hanem gyakoroljon kritikát, gyűjtse és tárja a nemzet szemé elé az anya-

got s győzze meg róla, hogy rosszul választott. A nemzetnek van erre érzéke, hiszen ezen az alapon hagyta el kedvenceit a koalícióban.

A koalíció alatt ellenzék nem volt a parlamentben. Most van. De erőszakoskodik. Miért? — Mert nincs kilátása kormánybuktatásra. Mert azt hiszi, hogy vágy hallgatnia kell, vagy obstruálnia. Mert azt hiszi, hogy arénában van, ahol az ember ha felül nem kerül, alul marad. Mert azt hiszi, hogy az országnak csak akkor tesz szolgálatot, ha szétrobbantja az alakulást.

A robbantás éppen az, a miből elég volt. Ezt a Hazát öt esztendőre választotta meg a nemzet. Többségének mandátuma van a nemzettől arra, hogy törvény szerint öt esztendőn át olyan kormányt támogasson, a milyet akar. Ezen az ellenzék nem változtathat, mert a nemzetnek nagyobb kompetenciája van, mint az ellenzéknek. Az ellenzéknek folyton kritikával és a maga jobb politikájának propagálásával arra van módja, hogy ezt a többséget megfossza a nemzet bizalmától, hogy új választás esetén ne ismétlje a rossz választást.

Obstrukció megbuktathat kabinetet, de nem kormányzati irányt. A kritika az, a melyből, mert kiabráudt! . . . Lám, a koalíciónak nem volt ellenzéke, és mégis megörle a közhangulati kritika. Parlamenti ellenzékre okvetlen szükség van, de álljon a hivatása magaslatán s akkor szolgálatot tesz a nemzetnek is. Ellenesetben „kötelkedő“ féle ellenzék, a melyre pedig egy világ parlamentjének sincsen szüksége. És végzem azzal, hogy ha másként nem lehet, hát házszabály szigorítással kell lehetővé tenni a parlament munkálkodhatását. Ezt kívánja a magyar nemzeti érdek, a mely előtt meg kell hajolnia.

A város.

A polgármester ur ez évre is lemondott a fizetéséről. Igaza van; mert előgre is ő tudja legjobban megbírálni, hogy a munkája mit ér. De méltó-e Nagyenyed város közönségéhez, hogy ezt az ajándékot elfogadja? Ugy tartjuk, hogy nem! De ha a polgármester ur is ragaszkodik az elhatározásához, akkor ugy lehetne a dolgon segíteni, hogy számára „jelenléti“ díjakat állapítsanak meg; ez nem kerülne a városnak sok pénzébe, mert ugy sem szeret a polgármester ur a város háza felé nézni, és legalább nem mondhatná senki sem azt, hogy ingyen veszi igénybe a város azt a nagy munkaerőt.

A napokban történt, hogy az állandóan távollévő polgármestert helyettesítő tanácsos elutazott, s így a tisztí ügyész lett volna a polgármester. De alig hogy megtudta ezt, rögtön elutazott ő is, úgy, hogy azután 3 napon keresztül nem volt

A háldozobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinrel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemesak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U. Kovács József örököségi gyógyszer-tárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

A n. é. hölgyközönség szives figyelmébe!

Tisztelettel van szerezsem értesíteni a mélyen tisztelt hölgyeket, hogy a jövő hó 5-6-ikán Nagyenyedre érkezem és elvállalok mindennemű angol és francia toilettek megrendelését. Mint a fővárosban ismert nevű és elsőrangú szalonom, csakis a legdivatosabb és legelegánsabb toilettek kerülnek ki szalonomból. Miért kérem szükségleteket nálam beszerezni. A fent említett időben meghívásra tiszteletemet teszem, ha az a kiadóhivataltba be lesz jelentve.

Szives pártfogást kér

75 1-1 **Kocsis Pál**, nőiszabó.
Budapest, Ferencz József rakpart.

Haszonbérleti hirdetmény.

A nagyenyedi református és ágostai evangélikus egyházközségek a közös tulajdonukat képező várkerületi Bartha Péter-fele, jelenleg Poloni Domokos bérletében levő, üzlethelyiségeket nyílt árverésen bérebe adják.

A bérleti idő kezdődik folyó évi április 24-én és tart 6 egymás után következő éven át.

Az évi bérösszeg mint kikiáltási haszonbér, 400 korona.

A kik az árverésen részt vesznek, kötelesek 40 korona bánatpénzt tenni le.

Az árverés f. évi márczius 5-én d. e. 11 órakor fog megtartatni a várbeli ref. tanácssteremben. A részletes árverési feltételek tiszt. Málnási Lajos urnál tekinthetők meg.

Nagyenyed, 1911. február 25.

Tóth Miklós,
ref. főgondnok

Weinrich Frigyes,
ág. ev. lelkész.

139-1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1910. évi V. 406. sz. végzése következtében dr. Marciae Janos ügyvéd által képviselt „Piatra” Tóvisi Takarékpénztár javára 200 kor. s jár. erejéig 1910. évi augusztus hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján 1-foglalt és 1390 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 2 ökör, 400 l. v. buza, 10 kalangya zab nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1910. évi V. 406/4 számú végzése folytán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi szeptember hó 4. napjától járó 6% kamati, 1/3% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Tóvisen az előjáróság házában leendő megtartására 1911. évi márczius hó 6-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvényozikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárton alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-oz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi február hó 1-én.

72 1-1 **Gajzágó Simon**,
kir. j. végrehajtó.

1369-1911. alisp. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed városnál üresedésben levő egy **írnoki állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket **1911. évi április hó 1-ig bezárólag** Nagyenyed város polgármesteréhez adják be.

Már állásban levők pályázataikkal hivatalfőnökük, állásban nem lévők pedig lakásuk szerint illetékes főispánjuk útján kötelesek beadni.

A minősítést illetőleg utalok Nagyenyed város szervezeti szabályrendeletének megfelelő szakaszára.

Ezen írnoki állás évi 1110 kor. azaz egyezeregyszaztiz korona pénzfizetés és 480 kor. azaz négyszáznyolcvan korona lakpénzzel van egybekötve.

Nagyenyeden, 1911. évi február 22.

73 2-2 **Br. Bánffy Kázmír**, alispán.

395-1911. közig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ispánlaka községben a **szülészői** állás megüresedvén, pályázatot hirdetek.

Javadalmazás évi 180 korona, fizetőképes felektől esetenként 8 napi ápolástól 5 korona, egyéb segély-nyújtáskor 50 fillér.

Szegények ingyen látandók el.

Pályázók keresztlevéllel és oklevéllel felszerelt kérésüket hozzám folyó évi **márczius 15-ig** adják be.

A választást később fogom Ispánlaka községben megtartani.

Marosujvár, 1911. február hó 19-én.

67 2-3 **Jancsó Lajos**, szolgabíró.

554-1911. közig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Magyarosesztve községben a **szülészői** állás megüresedvén, — pályázatot hirdetek.

Javadalmazás évi 180 korona, fizetőképes felektől esetenként 8 napi ápolástól 5 korona, egyéb segély-nyújtáskor 50 fillér.

Szegények ingyen látandók el.

Pályázók keresztlevéllel és oklevéllel felszerelt kérésüket hozzám folyó évi **márczius 15-ig** adják be.

A választást később fogom Magyarosesztve községben megtartani.

Marosujvár, 1911. február 19-én.

66 2-3 **Jancsó Lajos**, szolgabíró.

AIDA

FIGYELEM!

„AIDA” VERGE és „BLUE STAR” CONTINENTAL

PAPER BLUE STAR

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIÁK.
:: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! ::

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható **Klemm Pál** cégnél Szentkirály-utca 128.

Legjobb ajándék

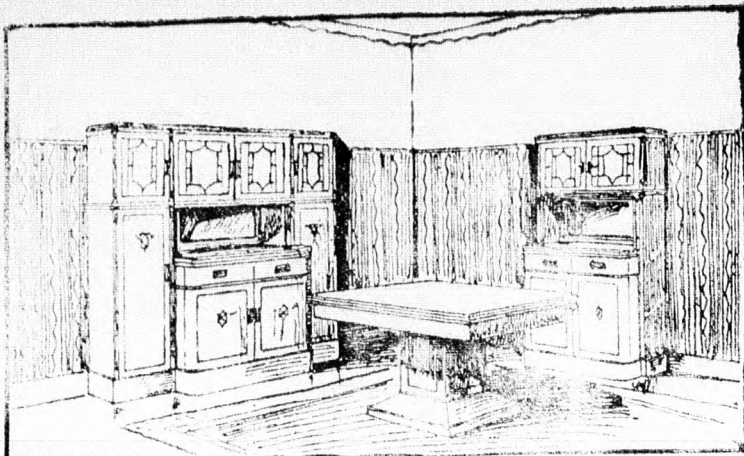
a tartós és olcsó hazai szőttesáru Arjegyzéket ingyen s bérmentve küld: Lingner György szövőgyára Nagyenyed

BUTOR-

RAKTÁR.

KUNSGH ANTAL

épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-u.
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiviteelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és réz-butorokban, ugyiszintén mindennemű kárpitozott butorokban.

forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet elsőrendű fajliszta anyagra

NAGYENYED re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszesörjek, üleválók, kerítésnövények,
bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru.
európai és amerikai szőlő és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER T. T. T.

Eladó ház.

Rózsa-utca 7. szám alatt egy újonnan épült 4 emeletes ház eladó.
Értekezhetni ugyanott. 48 6-

Dietrich Gyula

ötvös-mester és ékszerész

KOLOZSVÁR.

Arany-, ezüst-, vas-, bronz-, porcellán- és fa- *régiségeket* megbízatásból vásárol, esetleg megértékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árverésen mint vevő részt vesz. Arany, brilliáns ékszereket, ezüst tárgyakat bármily összegre készpénzzel azonnal vásárol. Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol. 60 9-50

Sürgőnyozim:

Dietrich ékszerész Kolozsvár.

Értesítés!

Van szerencsém Nagyenyed város t. közönségét értesíteni, hogy előnyösen ismert fogászati műtermemmel Gyulafehérvárról minden hét csütörtökén Nagyenyedre utazom, a hol a Szeidl-szálloda 3. sz. szobájában egész napon át a t. közönség rendelkezésére állok.

Mindennemű kaucsumunkákon, szájpaddás nélküli fogsorokon és csapfogakon kívül főképen a legnagyobb szakértelemmel készülő arany- és platina-, korona- meg hidmunkáimat ajánlom a legjutányosabb árak mellett.

SPRINGER D. A.

fogspezialista.

45 6-

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	<i>Előnyös kölcsönt</i> ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. <i>Vásárol</i> és elad értékpapirokat. <i>Letétbe</i> elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értéket kevés örzési díj mellett. <i>Idegen</i> kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. <i>Váltókat</i> az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíto le. <i>Állandó betétet</i> a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapiokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

47 1-

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Sioulia és Sztojka hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Ignáncsi kecsérűvizek.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden. 47 -1